

Monumentnummer*: 517644

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 22 november 2004
Kadaster deel/nr 82790/42

Woonplaats* Amersfoort
Gemeente* Amersfoort
Provincie* Utrecht

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Amersfoort	B			10929
Amersfoort	B			10574

Omschrijving**

Omschrijving

De oorspronkelijk in opdracht van Everard Meyster aangelegde 17de-eeuwse tuin van het landgoed Nimmerdor werd, zoals blijkt uit een kaart uit 1835, in het begin van de 19de eeuw getransformeerd in een LANDSCHAPSPARK met kenmerken van de Engelse landschapsstijl.

De bestaande, regelmatig aangelegde waterlopen werden ingrijpend veranderd, waarbij een grote, slingerend vormgegeven vijver vanaf dat moment het hart van het landschapspark vormde. Het vrijkomende zand werd gebruikt voor plaatselijke ophogingen, waardoor het terrein een geaccidenteerd karakter kreeg met verrassende uitkijkpunten en vergezichten. Ook de beplanting werd vernieuwd, getuige een groot aantal nog bestaande, monumentale beuken en eiken met een leeftijd van circa 160 jaar. Rododendrons versterkten het landschappelijk aanzicht van het park.

Van het circa 68 ha. tellende grondgebied van Nimmerdor wordt het deel tussen Arnhemseweg, de A28, de verlengde Kelvinlaan en de zuidzijde van de Zandbergenlaan, in beslag genomen door het in Engelse landschapsstijl aangelegde park. Dit gebied kan globaal in drie segmenten worden verdeeld.

Allereerst bevindt zich aan de zuidzijde het grootste gedeelte met een afwisseling van weilanden, bosgedeelten, waterpartijen, opgeworpen heuvels en boomgroepen, die als coulissen werken. In het midden van dit gebied bevindt zich het, op de oorspronkelijke plaats van het 17de eeuwse landhuis staande, huidige hoofdgebouw. Ook de dienstwoning (213 I) en het koetshuis (213 II) aan de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Arnhemseweg en het in het midden van dit gedeelte gelegen oranjerie (213 V) behoren tot dit gebied, evenals een dienstwoning aan de zuidzijde van het landgoed gelegen woning (215). Aan de westzijde van het koetshuis staat een ruim honderd jaar oude linde, terwijl bij de dienstwoning Arnhemseweg 215 nog twee ruim honderd jaar oude lindes en een eik staan.

Voor de oostzijde van het hoofdgebouw ligt een door bomen omgeven weide met daarop een in de zichtas van het hoofdgebouw geplaatste duiventil. Het weiland wordt omringd door een slingerend aangelegde sloot die door zijn gebogen vorm deel lijkt uit te maken van een meanderend beekje.

Aan de westzijde van het hoofdgebouw bevindt zich een grillig gevormde vijver met aan de noordzijde de oranjerie. Deze enigszins verdiept gelegen S-vormige vijver wordt onder andere door rododendrons omgeven met riet en koningsvarens op de oevers. Op het in de vijver gelegen eiland staat op een heuvel een ruim honderd jaar oude bruine beuk. In een zichtas vanuit het hoofdgebouw staat een treurbeuk op een heuvel ten noordwesten van de vijver. Aan de zuidzijde staan binnen een gemengd loofbos drie monumentale beuken op een rij met een ouderdom van circa 160 jaar en een ruim 100 jaar oude larix. Ten westen van de oranjerie bevindt zich een monumentale kastanje (Gele Pavia). De twee ten noorden van het hoofdgebouw gelegen delen worden van elkaar gescheiden door een rechte noord-zuid gerichte, half verharde beukenlaan, waaraan een aantal gebouwen is gesitueerd. Op het noordelijke einde van deze laan is een kleine boerderij gelegen. De laan splitst zich aan de zuidzijde van de boerderij in noordwestelijke en noordoostelijke richting. De laatst genoemde beukenlaan vormt de noordelijke begrenzing van het park.

Aan de zuidzijde van de noord-zuidlopende laan bevindt zich een opgeworpen, met lelietjes van dalen begroeide heuvel, waarin een, thans niet meer functionerende, ijskelder is aangebracht. Ongeveer halverwege de laan is aan de westzijde een villa gebouwd met aan de andere zijde een schuur. De villa ligt in het verlengde van een rechte laan, die in westelijke richting voert.

Het tweede onderdeel wordt gevormd door een uit een gemengd parkbos, dat ten oosten van de noord-zuid gelegen laan is gelegen. Dit bos wordt doorsneden door gebogen en een tweetal oost-west gerichte, lusvormige paden, veelal gemarkeerd met beuken. Aan de uiterste rand staat in het noordoosten een met klimop omgeven zomereik. Het bos bestaat uit eiken, berken en beuken met een gesloten onderbegroeiing.

Het laatste onderdeel bestaat uit een relatief open terrein in de noordwestelijke hoek. Dit gebied wordt gekenmerkt door rechthoekige weilanden, die worden begrensd door met bomen beplante lanen. De zuidgrens van dit gedeelte wordt gevormd door een oude, halfverharde weg die naar het productiebos leidt. In dit gebied bevindt zich, ten noorden van twee evenwijdig lopende gebogen lanen, een tussen rododendrons staande linde. In een dennen- en sparrenbos staan aan de noordgrens nog twee monumentale beuken.

Het landschapspark bezit een duidelijke scheiding tussen tuin, parkbos en weiland. De gebouwen vormen binnen de aanleg van open en besloten delen duidelijke markeringspunten.

Waardering

Het landschapspark van het landgoed Nimmerdor is van algemeen belang vanwege zijn cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een in Engelse landschapsstijl aangelegd park met een nog gave structuur. Het park bezit een grote samenhang tussen de drie kenmerkende onderdelen: tuin, parkbos en weilanden. Het landschapspark heeft een grote ensemblewaarde in relatie tot de gebouwde onderdelen van het landgoed.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen

Historische aanleg